

Коник Любов Павлівна,
викладач української мови,
КЗ «Нікопольський фаховий
медичний коледж»,
м. Нікополь

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЯК СКЛАДОВОЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

*«Розумом, а не силою,
треба приборкувати молодь»*
Латинське прислів'я

У статті висловлюються погляди на сучасний виховний процес, описано досвід організації виховної роботи у коледжі з використанням Інтернет – ресурсу.

«Tempora mutantur, et nos mutamur in illis», – «Часи змінюються, і ми змінюємось разом із ними», - стверджує латинське прислів'я. І з цим важко не погодитись: якщо змінюється суспільство, то повинні осучаснюватись і всі сфери та галузі нашого життя, особливо якщо це стосується виховання студентської молоді.

В основі виховного процесу повинна бути людина як найвища цінність, яка успішно самореалізується в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал.

Головне — забезпечити процес виховання не як сукупність заходів, а як цілісну систему творчої діяльності студентів, використання життєвих і виховних ситуацій для переживання студентами емоційних станів.

В основі виховного процесу повинна бути людина як найвища цінність, яка успішно самореалізується в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал.

Основні принципи побудови виховної системи навчального закладу:

- «не зашкодити» (збереження психологічного та фізичного здоров'я студента, що є найважливішим у навчально-виховному процесі);
- принцип другий – духовна насиченість життєдіяльності студентів;
- принцип третій – ставлення до студента як суб'єкта власного через принципи педагогіки співпраці, толерантності, підтримки, які спрямовані на самостановлення індивідуальності;
- принцип четвертий – індивідуальний розвиток педагогів.

Як зазначає І. Кон: «Не побачивши в учневі чогось цінного і цікавого, властивого лише йому, викладач, по суті, не може виховувати, оскільки в

цьому випадку в педагога немає точки опори для людського контакту зі своїм учнем» [2, с. 64].

Дуже важливим є дотримання принципів педагогічної етики в системі взаємодії студент – студент, студент – викладач: увага до кожного студента, опора на позитивне в особистості, єдність поваги та вимогливості до особистості, єдність слова та справи, прагнення підняти авторитет кожного студента, вияв інтересу до його справ, творчий підхід до виховної діяльності, вивчення особистості з метою прогнозування його особистісного розвитку.

Світоглядні знання переходять у погляди та переконання лише тоді, коли засвоєння їх відбувається в цікавій та емоційній формі. Перевагу надаємо сучасним активним формам роботи зі студентами, які викликають в них зацікавленість: соціальним практикам, флеш-мобам, акціям.

Концертні програми, конкурси, в яких разом із студентами беруть участь викладачі. «Екзамен для викладачів» до Дня вчителя, конкурсно-розважальна програма «Два серця», привітання студентів викладачами до Дня студента, «Нумо, дівчата!» до 8 Березня, випускні вечори.

Систематичне включення студентів у пізнавальну, творчу, пошукову, науково-дослідницьку, експериментальну діяльність з використанням інформаційно-комунікаційних технологій забезпечує формування інформаційно-комунікаційної культури і можливість ефективно використовувати їх у будь-якій пізнавальній чи творчій діяльності.

Використання ІКТ необхідне для студентів:

- як індивідуальний розвиток і самовиховання;
- як засіб додаткової мотивації до різних видів діяльності;
- як якісно новий вид наочності;
- як засіб інтерактивної організації діяльності;
- як ефективний засіб набуття досвіду та оперування отриманою інформацією;
- як засіб формування навичок.

Для викладачів, кураторів груп, вихователівгуртожитку:

- як новий спектр форм, методів, прийомів, засобів виховного впливу на студента;
- як інструмент контролю, обліку, моніторингу виховного процесу;
- як засіб комунікації та педагогічної освіти батьків.

Виховна робота потребує використання ресурсів Інтернет для актуалізації і візуалізації фактичної інформації про навколишній світ та знання потреб сучасної молоді.

Використання ІКТ внесло зміни у життя нашого коледжу. Ресурси Інтернету допомагають підтримувати інтерес до навчально-виховної роботи, залучати студентів до активної участі в освітньо –виховному процесі, оптимізувати виховний процес, розвивати самостійність, творчість і критичне мислення.

Особливо це важливо у підлітковому віці, коли навчальна діяльність перестає бути провідною і вимагає додаткових мотивів.

Коледж живе традиціями. Але для їх підтримки сьогодні потрібні нові форми, новий зміст та нові технології роботи. Це залучення різноманітних Інтернет-ресурсів. До таких ресурсів належать: електронні бібліотеки, віртуальні музеї, Інтернет-версії освітніх телеканалів, соціальні мережі .

Користуємося телевізійними каналами просвітницького спрямування.

- «Академія» – <http://odessa36.tv/> ,
- «Глас» – <http://glas.org.ua/>,
- «Київська Русь» – <http://kievrus.com/>,
- «Козак», ТБ – http://ua.guzei.com/tv/watch.php?online_tv_id=3707,
- «Культура», – <http://cultureua.com/>,
- «Музеї України» – <http://museumua.blogspot.com/> ,

Інтернет-версія освітніх телеканалів забезпечує доступність телепрограм у зручний для глядача час [3, с. 172].

Використовуємо у роботі можливості платформ «Ютуб» «Інстаграм», «ТікТок» та інших для участі у Всеукраїнських , міських проєктах. Нариклад, участь у Всеукраїнському онлайн – марафоні «Єднаймодуші словом Кобзаря», протівірусному челенджі «здоровотанцюю» від «UNISEFUKRAIN» «Танцюй завзято, щоб вірус прогнати», у Всеукраїнських онлайн – фотоконкурсах «Україна – це ми!», «Пульс сучасності».

Можливість створення відеороликів з поєднанням зорових та музичних образів дозволяє створити необхідний емоційний стан. Подобаються студентам відеоконкурси «Вірш у кадрі» і «Життя на карантині».

Важливо формувати у студентів національну свідомість, готувати інтелігенцію України, працювати для збереження інтелектуального генофонду нації. Тому це онлайн освітній пікнік «30 років незалежності України», конкурс відеороликів до Міжнародного дня миру, онлайн – читання «Т.Г. Шевченко сучасний завжди», конкурс відео «Рідна мова – українська» до Дня писемності і мови, онлайн - акція «Запали свічку» до Дня пам'яті жертв Голодомору, фотоконкурс «Я у вишиванці», квест - мандрівка «Галопом по Європі», онлайн-поетичний батл до 150 – річчя Лесі Українки, челендж «Писанки у моїй родині», флешмоб до Дня матері «Я і моя мама», відеоконкурс «Топ – модель по-українськи», відеопрезентації до історичних свят і подій.

Молода людина в процесі навчання та виховання має дійти розуміння, що сенс життя – це реалізація своїх потенційних здібностей у процесі продуктивної, творчої життєдіяльності.

Застосування фотоапарату та іншої цифрової техніки, використання розважальних і пізнавальних можливостей комп'ютера роблять дозвілля

студентів у коледжі цікавим, різноманітним, і корисним. Конкурс-онлайн «Оглядини», концертні програми, заходи, в яких разом із студентами беруть участь викладачі: відеоконкурс «Тиждень української кухні», флешмоб найстаріших сімейних світлин «Фото із сімейного альбому», онлайн – виставка «Моє захоплення», відеоінтерв'ю «Цікаві історії кохання у моїй родині». Для змістовного і корисного дозвілля викладачі спільно з студентами можуть добирати інтернет-ресурси зі спеціально підібраними фільмами, фотографіями, музикою, відеоматеріалами і презентаціями, що доповнюють і розширюють знання з різних тем.

При організації фізкультурно-оздоровчої роботи використовуємо потенціал ІКТ для агітації за здоровий спосіб життя, профілактичних та профорієнтаційних бесід з учнями шкіл. Це презентації, відеоролики «Здорове харчування», онлайн-флешмоб «Бути здоровим – модно» до Дня здоров'я», відеоконкурс руханок «Життя – це рух».

Ведення електронного фотоальбому групи зберігає в пам'яті яскраві моменти студентського життя.

Студентське самоврядування коледжу активно використовує сучасні інформаційні технології в роботі зі студентами. Це не тільки використання презентацій при проведенні зборів, тестування, здійснення контролю за успішністю і відвідуванням навчальних занять, підрахунок результатів конкурсів, рейтингу груп і окремих студентів, а і підготовка агітаційних матеріалів та бланків, анкет, обробка інформації і її подальший показ, своєчасне інформування учасників навчального процесу про діяльність та результати роботи.

Саме під час навчання в коледжі формується ставлення студента до навчання, до майбутньої професійної діяльності, продовжується активний пошук себе, тому на сайті коледжу, в Інстаграм є сторінка психолога. Відеоролики з порадами «Як зняти стрес?», «Як вирішити конфлікт?», куди звернутися за консультацією, адреси, телефони довіри тощо.

Незаперечні переваги естетичного оформлення заходів за допомогою якісного звуку на CD, оригінальних заставок і тематичного відеоряду в програмах MicrosoftPowerPoint і PhotoStory, виконаних із застосуванням комп'ютера. Використання цифрової камери дозволяє поповнювати відеоархів коледжу якісними матеріалами і готувати на пам'ять випускникам унікальні підбірки матеріалів. Для проведення заходів розробляються дипломи, медалі, листівки, нагородні значки, міні-оформлення, що дозволяє зробити заходи більш видовищними і яскравими.

Ефективність використання інформаційних технологій багато в чому залежить від чіткого уявлення про місце, яке вони повинні займати в складному комплексі взаємозв'язків, що виникають у системі взаємодії «студент – студент, викладач - студент». За великим рахунком це лише засіб, який має відповідати основним виховним цілям і завданням.

Педагог має навчитися досягати трьох вершин: не дивитися на студента, а бачити його, не слухати, а чути, не знати все про нього, а

розуміти. І тоді студент з об'єкта виховання стане рівноправним учасником цього процесу, буде прагнути до самовдосконалення, розвивати інтелектуальні і творчі здібності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Єрохіна Н. М. Організація роботи заступника директора з виховної роботи: методичні рекомендації / К.: Державна установа «Науково – методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів» // Агроосвіта, 2017.с.29.
2. Валентина Кириченко. Галина Ковганич. Дитина в сучасному соціумі: як її виховувати. Виховний простір / К: ТОВ «Шкільний світ»// журнал «Методист» № 2, 2017.с.64 , 65, 66, 67, 68.
3. Система психолого-педагогічних вимог до засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчального призначення: монографія / О. О.Гриб'юк, В. М.Дем'яненко та ін.; заред. М. І. Жалдака. – К.: Атіка, 2014. – 172 с.
4. Дуська Н. Виховне навчання як пріоритет сучасної освітянської політики в Україні/ Нові технології навчання: збірник наукових праць. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». Київ, 2020. Вип.94. С.90-93